

Mors barrikade

Siden værnepligten på Bornholm og turen til Luxembourg har mine sanser været sensitive, og min krop er i konstant beredskab. Biplydene fra kasseapparatet får mit hjerte til at banke ekstremt hurtigt, og jeg føler ikke, jeg har kontrol over mig selv. Det har været et karrieremæssigt kedeligt år, men da et job i radio og tv-afdelingen bliver ledigt, øjner jeg chancen for at få fred for biplydene. Selvom jeg ikke ved noget som helst om salg, søger jeg jobbet og får det. Hi-fi ligger meget lavt på min prioriteringsliste, men jeg vinder heldigvis kundernes tillid, fordi jeg er imødekommende. Sammen med et deltidsjob i engelsk på den internationale skole kommer jeg via mit arbejdsliv væk fra familievirkeligheden. Men på et tidspunkt får mor det værre, og jeg modtager et nødopkald fra mors nabo. Hun er en flink dame, som jeg har mødt flere gange og drukket kaffe hos, og vi har vendt både mit liv og mors problemer. Da hun ringer, er jeg lige kommet hjem fra arbejde. Oktober er ekstremt kold og rå, men alligevel er hun blevet bekymret over, at hun ikke har set mor udenfor i noget tid. Der er trukket for i lejligheden, og selvom det ikke er unormalt, at mor har gardinerne for både nat og dag, plejer der dog at kunne komme en smule lys ind.

– Kan du se, om hendes badeværelsesvindue står på klem? spørger jeg nervøst. Mor har aldrig vinduerne mod gaden åbne, men ofte lukker hun en smule luft ind på badeværelset, der vender ud imod gården.

– Ja, det er sat på de små hasper. Du ved, dem, der er helt inde ved vinduesrammen.

– Okay, så kan jeg måske få det helt op. Har du en stige?

– Ja, svarer naboen venligt. – Du kommer bare og låner den.

Få minutter efter sidder jeg på min mountainbike. Mit hoved er et virvar af forestillinger om mor, og håbet beder ydmygt om, at hun bare ligger under dynen og plejer en influenza, men instinktivt ved jeg godt, at det er værre end det. Mine bange anelser bliver bekræftet, da jeg gentagne gange forgæves ringer på hendes dørtелефон og opdager, at min nøgle til hendes dør ikke virker. Naboen åbner hurtigt hoveddøren, da jeg i stedet ringer på hos hende. Hun knuger sine hænder.

– Undskyld, jeg sådan forstyrrer dig, Ari, men jeg er så bekymret for din mor. Et forsigtigt smil kommer mig i møde.

Mine hænder, der holder stramt om min cykelnøgle, bliver kolde og klamme. Hendes ansigtsudtryk gør mig bange. Jeg retter mig op for at virke stærk.

– Du skal slet ikke undskylde. Jeg er glad for, at du ringede. Nu kigger jeg lige derind.

Hun nikker og viser mig ud til bagtrappen, hvor hun har en stige stående. Bagdøren ind til mors lejlighed er låst, og uden held slår jeg skulderen imod, i håb om at den giver efter.

– Tak. Jeg ser ikke på naboen, men slæber stigen ned i gården og sætter den ind mod muren, mens det i mit indre konstant lyder: Hun er død.

Det er nemt at få haspen vippet af, og heldigvis er vinduet stort nok til, at jeg ubesværet kan kravle igennem. Besværet kommer først, da jeg lander på gulvet. Det er blevet mørkt udenfor, og indenfor er det

umuligt at se noget, så jeg vælter kurve, bøtter og alt muligt fra vindueskarmen og hylder ned på gulvet. De voldsomme lyde hjælper nok ikke på mors frygt for at blive forfulgt. Jeg lister hen til badeværelsesdøren og går ud i gangen. Der er intet lys, og de tunge gardiner, jeg har hængt op, skærmer for gadelamperne. Jeg føler mig frem ved at holde en hånd på væggen. Mit hjerte banker så voldsomt, at naboen må kunne høre det, men det bliver overdøvet af et rabalder, da jeg træder i en bunke af gryder og pander, der ligger midt på gulvet. Jeg rammer en kontakt på væggen og får tændt lyset. Gulvet i gangen er fyldt med køkkengrej og andre ting, som om det er lagt ud for både at skræmme indbrudstve og advare mor, hvis nogen er trængt ind. Metoden virker åbenbart ikke, for mor kommer ikke til syne. Til gengæld får jeg øje på mors nøgle, der sidder i hoveddøren – så var det derfor, jeg ikke kunne komme ind ad døren. Jeg bliver nødt til at trække vejret dybt for at få min puls under kontrol. Nogle sekunder står jeg helt stille. Hvis mor er herinde i lejligheden og ikke kan høre det her ... Jeg tør ikke tænke tanken til ende, men prøver at kæmpe mig hen til køkkendelen for at se, om hun skulle være der. I det samme får jeg øje på den massive kommode, der plejer at stå i gangen, men som nu er sat op ad døren med en masse gryder foran. Så var det derfor, at bagdøren ikke rykkede sig, da jeg kastede min krop ind imod den. På køkkenbordet ligger hendes æske med medicin, og jeg fnyser ad den. Jeg fortsætter hen til dørkarmen ind til soveværelset, læner ryggen op ad den og forsøger at puste helt ud. Langsomt stikker jeg hovedet frem og kigger ind i rummet. Der er hun heller ikke. Min mave knuger sig sammen, men jeg bliver nødt til at fortsætte. Tilbage er kun stuen – der bliver hun nødt til at være. Stilheden skræmmer mig mere og mere.

Inden for døren tænder jeg en loftslampe, og jeg stopper midt i et skridt. Det rolige lys kan ikke dæmpe mit chok over synet af det vanvittige rod ud over hele gulvet. Telefonbøger, lysestager, gamle magasiner og alt muligt, som er hevet frem fra samtlige skabe og skuffer. Hvem har været så voldsom og vanvittig? tænker jeg og mærker frygten sende svedperler ned ad ryggen. Hvis mor selv har gjort det her, er det værre med hende, end jeg havde troet. Og hvor er hun? På den anden side af den store reol står sengen, som Alexandra lå på, da vi kom hjem fra Luxembourg. Nu ligger der puder og flere lag af tæpper og sengetøj, og pludselig aner jeg ærmet på mors beskidte, blå vinterjakke under et falmet uldtæppe. Min vejtrækning bliver hidsig. Mine ben giver efter, og jeg falder på knæ ved siden af sengen og begynder at fjerne lagene.

– Mor, mor? råber jeg og rusker i hende. Tøjbunken er helt stille. Jeg begynder at flå tæpper og dyner væk. Nedenunder er hun pakket ind i adskillige jakker og bukser. Endelig kommer jeg så tæt på hende, at jeg kan se, at hun trækker vejret, og det får mit hjerte til at falde på plads fra sin midlertidige plads i struben.

– Mor! råber jeg igen.

– Gud, Ari, hvad laver du her? Hun misser med øjnene.

– Hej, mor, svarer jeg stille, og lettelsen vælter mine skuldre omkuld. – Skal du ikke op?

– Jo.

– Jeg har ringet på og banket på mange gange. Har du slet ikke hørt mig?

Hun ryster let på hovedet, og da hun kommer op fra dybet, ser jeg, at hun har en finsk saunahat på, og fra hendes ører stikker store vat-totter frem.

– Kom. Jeg tager fat i hendes arm og får hende langsomt op at sidde. Hun er tung at hjælpe op, og hun pruster mange gange.

– Skal du ikke lige have handskerne af?

– Nå ja, svarer hun åndsfraværende og fjerner de slidte, rødtertede ovenhandsker. Indenunder dukker endnu et par handsker frem.

Jeg rejser mig og betragter hende, mens hun med trætte bevægelser rykker lidt på kroppen. Hatten sidder stadig på hovedet.

– Her, siger jeg og rækker en arm ud igen, så hun kan komme op at stå. Vinterjakken er ikke lynet helt op i halsen, og jeg kan se, hun har tørklæder og tykke sweatre på indenunder.

– Vent. Hun rækker ud efter en stok, der står ved siden af sengen. Den er plastret til med stanniol.

Jeg støtter hende ind til sofaen, som hun dumper ned i. Blikket er tomt. Bare jeg kunne finde kontakten til at tænde lyset i hendes øjne. Den eneste udvej må være at få personalet på det psykiatriske hospital i Hvidovre til at hjælpe igen.

Jeg lader hende sidde og går ud i køkkenet for at rydde lidt op, mens kaffemaskinen brygger skoldhed kaffe til os. Udmattet læner jeg mig op ad bordpladen og lader hovedet falde ned i mine hænder. Inde i stuen kan jeg høre mors hvæsende vejrtrækning, og jeg går ind og rækker hende en cigaret. Hun tager stille imod den med en rystende hånd.

– Vil du have noget? spørger hun i en neutral tone, mens hun tager fat i termokanden, jeg har sat foran hende. Fra cigaretten i hendes højre hånd drypper der aske ned på sofabordet.

– Mor, når du er færdig med den smøg der, synes jeg, du skal pakke en taske.

Hun reagerer ikke.

– Jeg kan se, du ikke har det godt.

Hun svarer ikke, men tager forsigtigt sin hat af og lægger den på sofaen.

– Mor, hvorfor er den foret med stanniol? spørger jeg forskrækket, da jeg ser, at hatten på samme måde som stokken er viklet helt ind.

– Det er, så de ikke kan læse mine tanker, hvisker hun så lavt, at jeg må læne mig frem mod hende for at høre det.

– Hvad mener du?

– Dem!

– Er det derfor, din stok ser sådan ud også?

Intet svar.

– Mor, vil du være sød at pakke en taske? Så følger jeg dig til Hvidovre.

– Nå. Hun ser op og kigger forundret på virvaret i sin stue. – Ja, det kan vi måske godt gøre.

Da mor er indlagt, tager jeg bagefter bussen tilbage til Vesterbro lidt mere rolig over at vide, at der nu er nogen, der tager sig af hende. Inden jeg går i gang med at rydde op i hendes lejlighed, banker jeg på hos naboen og fortæller, hvad der er sket. Hun tilbyder at hjælpe mig med at gøre lejligheden pæn, men det afslår jeg. Det syn er der ingen, der skal se.

I flere timer kører vaskemaskinen nonstop, mens jeg rydder op og med støvsugeren fjerner de sidste spor af mors psykose. Den kolde, friske luft fra stuevinduerne smyger sig rundt i krogene og får lugten af kaffe, røg og beskidt tøj til at forsvinde. Indimellem ryger jeg en cigaret og ringer til Alexandra, der lettet tager imod beskeden om, at mor er indlagt. Da jeg er færdig, cykler jeg langsomt tilbage til Amager. København er stille denne oktoberkedelige tirsdag aften.

Forsigtigt åbner jeg døren til lejligheden og sukker lettet, da jeg hører, at bruseren løber. Så behøver jeg ikke at forholde mig til Minnas manglende forståelse lige med det samme. I glasskabet i køkkenet tager jeg et bourgogneglas og tømmer rødvinflasken, der står på bordet, og går ind i stuen. I entreen fanger jeg et glimt af mig selv. Håret er uglet, og mine øjne er matte. Huden i mit ansigt er musegrå. Jeg lukker øjnene nogle få sekunder og mærker trætheden få sit tag i mig. På gulvet i stuen ligger en stor, lysebrun pude, og jeg skubber den ind mod væggen og sætter mig på den med ryggen mod den hvide mur. Glasset står urørt ved siden af mig. Mine hænder ryster for meget til at holde på det. Badeværelsesdøren bliver åbnet, og fra min plads på gulvet kan jeg se dampen sætte sig på spejlet i gangen.

– Ari? kalder Minna.

– Jeg er her.

– Okay ... siger hun tøvende, da hun træder ind i stuen. – Har du det godt?

I stedet for at svare trækker jeg på skuldrene. Det lange, blanke hår ligger ned over hendes skuldre og laver små vandpytter på gulvet.

– Jeg har lige været på Hvidovre med min mor, fortæller jeg træt.

Et kort øjeblik mødes vores øjne. Minnas ansigtsudtryk ændrer sig ikke en millimeter. Jeg kigger væk, og mens jeg ser ned i gulvet, hører jeg hende gå ud på badeværelset og tænde føntørreren.